

Offshoreindustriens Bransjeforening

Norsk Industri Olje & Gass

Stiftet 27. februar 1990

ÅRSBERETNING 2016

1. Styret og Administrasjon

Styret

På foreningens årsmøte den 21. april 2016 ble det valgt nytt styre. Styret ble valg i henhold til valgkomiteens innstilling:

Styreleder: Jan Skogseth, Aibel gjenvalg

Nestleder: Jan Arve Haugan, Kværner gjenvalg

Styremedlemmer: Per Harald Kongelf , Aker Solutions gjenvalg

Torkild R. Reinertsen, Reinertsen AS gjenvalg

Terje Olav Hansen, Norlense AS ny (tidl. vara)

Rune Thoresen, FMC Kongsberg Subsea ny

Otto Sjøberg, Wood Group Mustang ny

Varamedlemmer:

Øyvind R. Boye, AS Nymo ny

Linn Cecilie Moholt, Karsten Moholt ny

I løpet av året har Per Harald Kongelf og Otto Sjøberg gått ut av styret på grunn av jobbskifte.

Det har vært avholdt 6 ordinære styremøter i 2016 i tillegg til flere telefonmøter. Det har vært planlagt og arrangert 2 åpne bransjemøter, kontaktmøter med medlemsbedrifter, ledelsesmøter med oljeselskaper, myndigheter samt prosjekt- og tema-møter med flere av styrets medlemmer og deltagere fra medlemsbedrifter. I tillegg har styret det faglige ansvaret for Offshore Strategikonferansen. Styret har etablert en bredt sammensatt programkomite for dette arbeidet.

Administrasjon:

Bransjesjef: Runar Rugtvedt

Fagsjef: Hans Petter Rebo

2. Valgkomiteen

På foreningens årsmøte den 21. april 2016 ble følgende valgkomitee valgt:

Leder: Ståle Kyllingstad, IKM	gjenvalg
Torleif Gram, Aker Solutions	gjenvalg
Terje Skogen, FMC Technologies	gjenvalg

3. Medlemmer

Pr. 31.12.16 hadde bransjeforeningen Olje & Gass (O&G) **274** medlemsbedrifter med 34.000 årsverk. Dette er nedgang på ca 15 medlemsbedrifter sammenlignet med 2015, og en nedgang på 3000 årsverk.

Særkontingenten for bransjeforeningen ble på årsmøtet i 2016 satt til kr 0,-

4. Mål og arbeidsoppgaver

Bransjeforeningens strategiplan med hovedmål, arbeidsoppgaver og samarbeidsfora definerer basis for arbeidet:

Strategi for Norsk Industri Olje & Gass

Mål 2015-2018	Langsiktig og lønnsom teknologiindustri innenfor olje og gass og maritim fornybar		
Strategiske områder	Strategiske mål		
Aktivitet på norsk sokkel	Høy leteaktivitet	Mange nye prosjekter og videreutvikling av eksisterende felt	Arbeide for Konsekvensutredning for Lofoten, Vesterålen og Senja
Konkurranseskraft	Gode effektiviserings- og kostnadsreducerende tiltak i industrien	Fornuftige insentiver i oljeselskapenes kontraktstrategier, bruk av kontrakter og standarder	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurransedyktige lønns- og arbeidsbetingelser • Gode rammevilkår
Internasjonalt	Økt internasjonal konkurransekraft i samarbeid med INTSOK	Gode eksportfremmende virkemidler	
Kompetanseutvikling, rekruttering	Styrking av FoU innenfor petroleum og maritimt fornybar energi	Aktiv utvikling og bruk av OG21, Demo 2000 og <u>Petromaks II</u>	Styrke bransjerelatert utdanning og rekruttering
Profilering, omdømme	Profilere industriens verdiskaping, sysselsetting, utadvendt virksomhet	Profilere bransjens bidrag til sikkerhet og miljøeffektiv petroleumsvirksomhet	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt arbeid i Konkraft • Godt omdømme og industriell forståelse

Rev 1, 15.10.15

Viktige fora og samarbeidsarenaer

O&Gs visjon, mål og strategier skal utøves i alle fora hvor O&G er representert eller som vi samarbeider med. Stikkord er felles holdninger, og viktige møteplasser er:

- Offshore Strategikonferansen (OSK)
- KonKraft, deltagelse i arbeidsutvalget og råd samt arbeidsgrupper:
 - o Nordområdegruppe (ferdigstilt 2016)
 - o Klimagruppe inkludert veikart for norsk sokkel (ferdigstilt 2016)
 - o Forberedelser til forbedringsprosjektet i 2017: "Konkurranseskraft – norsk sokkel i endring"
- Standardkontraktstyret (SKS)
- NORSOK-arbeid:
 - o Deltagelse i Sektorstyret for petroleums-standardisering
 - o NORSOK analyseprosjekt (Ferdigstilt desember 2016)
 - o Kontakt med Norsk olje og gass, Norges Rederiforbund, Standard Norge, OED og enkeltelskaper med mål om forenkling og færre selskaps-spesifikke krav
- Juridisk Forum
- Forum for hydrokarbonlekkasjer (avsluttet februar 2017)

- OG21 og programkomiteen for OG21 Forum
- DEMO 2000, PETROMAKS og PETROSAM-programmene
- Norges Forskningsråd
- Innovasjon Norge
- Olje- og gass klynger som Subsea Valley, GCE NODE, Telemark Offshore, Petroarctic m.fl.
- Petroleumstilsynet inkl. Sikkerhetsforum
- HMS-rådet i Norsk Industri
- NORWEP (tidligere INTSOK, nå fusjonert med INTPOW)
- Petroleumsdagene, andre rekrutteringsarrangement på Universiteter og annen utdanning
- Omdømmeprojekt sammen med Norsk Olje og Gass (deltatt på dialogmøter og "Folkemøter")
- Nasjonalkomiteen for WPC
- Euronet (Samarbeid mellom bransjeorganisasjoner innen olje og gass i Nord- Europa)
- Øvrige konferanser, debattmøter, høringsuttalelser og studier

5. Faglig virksomhet

Delkapitlene under beskriver de viktigste saker og områder i året som har gått:

5.1 Næringspolitisk virksomhet

5.2 Aktivitetsnivå og bransjebeskrivelse: Utsikter, nåsituasjon, aktivitetsnivå og konkurransekraft

5.3 Kontrakter

5.4 Standarder

5.5 KonKraft

5.6 Forum for hydrokarbonlekkasjer

5.7 Juridisk Forum

5.8 Forskning og utvikling, OG21 nasjonal strategi, Petromaks og Demo2000

5.9 HMS-rådet

5.10 NORWEP (INTSOK + INTPOW)

5.1 Næringspolitisk virksomhet

Næringspolitisk jobber Norsk Industri for gode rammer for industrien, og viktige saker og virkemidler det jobbes for er blant annet beskrevet i Konjunktur-rapporten. I 2016-versjonen (utgitt februar 2017) var det som vanlig bransjebeskrivelser og tall fra våre medlemsbedrifter for olje- og gass-næringen, i tillegg til et eget kapittel om Russland. Konjunktur-rapporten har vært presentert for sentrale myndigheter og andre relevante, i tillegg til at den har fått stor profilering og mediadekning.

Som interesseorganisasjon for olje, gass- og maritim fornybar leverandørindustri, står arbeidet med å markedsføre industriens betydning, situasjonsbeskrivelse og forhold knyttet til industripolitiske rammebetingelser meget sentralt. Dette arbeidet krever god kontakt og hyppig møtevirksomhet med Regjering, Storkomiteer, partiapparatene og myndighetsapparatet for øvrig. Et godt samarbeid med Norsk olje og gass, Norges Rederiforbund, LO, Fellesforbundet og Industri Energi gjennom KonKraft muliggjør at våre saker kan legges frem med betydelig tyngde samt at det er åpen dialog med sentrale aktører.

Bransjeforeningens troverdighet og gjennomslagskraft øker når tillitsmannsapparatet og den enkelte bedrift engasjeres i styrer, råd, prosjekter og utvalg. Der ligger primært bransjeforeningens faglige og næringspolitiske tyngde. Eksempler på sentrale fagområder er der bedriftenes eksperter innen juridisk, næringspolitisk, standardiseringsarbeid og HMS møtes i egne fora og utvalg for å jobbe med enkeltsaker og dele erfaringer. I 2016 har bransjeforeningen engasjert seg i svært mange sammenhenger og skapt en tung, faglig enhet som utad har virket homogen og samlende. Mange bedriftsrepresentanter har nedlagt en betydelig innsats for fellesskapet i 2016.

Myndighetskontakt og møter med oljeselskap

I 2016 har det vært vesentlig for styret og administrasjonen å holde en god dialog med både myndigheter og oljeselskaper om petroleumsindustriens hovedutfordringer og forbedringsarbeid. Viktigste trender har vært den store aktivitetsnedgangen som startet i 2014/2015, men også styrket konkurransekraft for leverandørbedriftene illustrert ved god tildeling av kontrakter. Aktuelle temaer har vært aktivitetsnedgangen, investeringer, ordresituasjonen og belegg i industrien, Klimaveikart, Nordområdesatsning, standarder (NORSOK), standardkontrakter og innkjøpsbetingelser, leverandørdager, forskning og utvikling, virkemidler, forvaltningsplaner, prosjekter og konkurransekraft.

Det har vært avholdt flere møter mellom styret/administrasjonen og embetsverket i OED gjennom året. Følgende møter har vært avholdt med OED:

- 4. april
- 24.mai
- 8.juni
- 17.august

Utover dette har det vært avholdt møter med OED vedr. NORSOK-arbeidet og Standardkontraktsarbeidet. Det har også vært avholdt møter med Petoro og Ojedirektoratet.

Kontaktmøter med oljeselskap

Det har vært gjennomført følgende møter mellom styret/administrasjonen og Statoil:

- Fornebu, 6. februar (styret/adm)
- Fornebu, 6. april (styret/ adm)
- Fornebu 30.september (styret/adm)

Utover dette har andre oljeselskap blitt invitert inn til å holde presentasjoner på våre åpne bransjemøter og på Offshore strategikonferansen.

Konferanser og profilering

For å profilere foreningen og bidra til at våre strategiske mål kan oppfylles har både administrasjonen og styremedlemmer deltatt i og gitt foredrag ved sentrale konferanser og arrangementer, eksempelvis:

OG 21 Forum, Petroleums- og Energidager, Arctic Frontiers, Modifikasjonskonferansen, Fornybarkonferansen i Bergen, Oljepolitisk konferanse i Sandefjord, ONS, Feltutviklingskonferansen, Intsok International day, Subsea Valley konferansen, Verfts konferansen i Ålesund, ZERO konferansen, Nordområdekonferansen i Harstad, LOs olje og gasskonferanse, Sektorstyret petroleum,, medlemsmøter, Moss Næringsforening (Olje og gass), Offshore drift og vedlikehold, TEKNA-møter og næringsklynger som Telemark Offshore og NCE'ene.

OSK 2016: Offshore Strategikonferanse i Stavanger, 1.-3. februar 2016

Konferansen arrangeres i samarbeid med Conventor. Det var noe høyere deltagelse enn i 2015, men på et lavere nivå enn årene før dette. Det merkes at det er mer krevende å få til høy deltagelse. Det var 230 deltagerne, hvorav 189 betalende. Det var som vanlig bred sammensetning både i program og programkomite. Temaer var:

- Varige kostnadsforbedringer
- Konkurranseskraft
- Prosjekter og marked

Arendalsuka

Branjeforeningen var representert v/ Runar Rugtvedt i programkomiteen for konferansen «Global Energy Outlook» som ble arrangert under Arendalsuka, august 2016.

Sammen med Konkrafts øvrige medlemmer ble Klimarapporten og Veikartet for norsk sokkel lagt frem på en egen pressekonferanse.

Norsk Industri hadde egen stand og egne frokostmøter på Arendalsuka. Bransjeforeningen sto for ett av frokostmøtene og bemannet stand i perioder.

Seminarer og kurs:

Bransjeforeningen har i 2015 promotert kurs arrangert av Industriskolen. Det har vært gjennomført kurs i de nye Standardkontraktene.

Rekruttering og omdømme

Norsk Industri og Bransjeforeningen har hatt et godt engasjement gjennom året med positiv profilering av industrien og engasjement for økt rekruttering av ungdom til realfagsstudier.

Bransjeforeningen har arrangert møte og bedriftsbesøk for Karriereforum (Karrieresenterlederne ved universiteter og høyskoler). I mai 2016 var møtet lagt til Aker Solutions Engineerium på Fornebu.

Bransjeforeningen har hatt innlegg på rådgiversamling (videregående skoler) i Oslo, arrangert av Norsk Olje og Gass samt deltatt på karrieredag ved Universitetet i Tromsø og karrieredag .

World Petroleum Council

Bransjesjef Runar Rugtvedt deltar i den nasjonale komiteen fra Norsk Industri. Arbeidet med program for WPC Congress i Istanbul 2017 er godt i gang og det blir innlegg fra flere ledende personer og selskaper fra Norge.

Dialogmøter Olje & Gass

Sammen med Norsk olje & gass har Bransjeforeningen både vært medarrangør og deltatt på dialogmøter/Folkemøter i ulike regioner/byer. Det ble gjennomført Folkemøter i 18 byer i forbindelse med 50-års jubileumsfeiringen for norsk oljevirkosomhet.

Permitteringsregelverket

I 2014 ble permitteringsregelverket endret hvor blant annet antall dager hvor bedriften må betale lønn for er økt fra 10 til 20. Videre ble antall uker man kan være permittert redusert til 26 uker. Branjeforeningen og Norsk Industri var meget kritisk til dette, og utøvde betydelig press på å få regelverket til å passe med dagens behov for å unngå oppsigelser der permittering kan være et alternativ. Regjeringen reverserte noen endringer i 2015, og i 2016 ble permitteringsperioder etter sterkt påtrykk, utvidet til 52 uker.

Juridisk forum

Juridisk Forum for medlemsbedriftene i Norsk Industri er nå vel etablert seg og har vært meget aktive i 2016. Det har vært behandlet mange saker og temaer, og har vært god kontakt med bransjestyret og administrasjonen hos Norsk Industri underveis.

Arctic Economic Council (AEC)

Arctic Economic Council ble etablert i september 2014 i Iqaluit, Canada. Formålet med AEC er å være en pådriver for næringsutvikling i Arktis gjennom erfaringsdeling, teknologisk utvikling, standarder og annet internasjonalt samarbeid. Intensjonen er dessuten at AEC skal være det *foretrukne rådgivende organet for Arktisk Råd* i spørsmål som omhandler næringsutvikling på tvers av industrier og land i Arktis.

Norsk Industri deltar i AEC Norge og støtter organisasjonen økonomisk. AEC Norge skal arbeide bredt og i et samarbeid mellom organisasjoner og bedrifter som har interesser i å utvikle forretningsmulighetene i Arktis og fremme norske næringslivsinteresser. Formålet med dette mandatet er å konkretisere arbeidsmåte og beslutningsprosesser for AEC Norge.

Norwegian Energy Partners-prosjektet "Arctic and Cold Climate Solutions" – Markedsmuligheter i Nordområdene

Norsk Industri har i 2016 deltatt aktivt både med representanter fra medlemsbedrifter og administrasjonen i styringsgruppen og i «workshops» i prosjektet «Arctic and Cold Climate Solutions», ledet av INTSOK, nå Norwegian Energy Partners (NORWEP). Både bransjeforeningen olje & Gass, Teko og Maritim har deltatt. I løpet av 2017 vil prosjektet ha laget en «Arctic Competence Catalogue» som i praksis blir en database med oversikt over relevant arktisk og kaldt klima teknologi fra norske leverandører (Multiconsult AS). Det henstilles til våre medlemsbedrifter som har relevant teknologi og eller kompetanse på dette området om å registrere seg. Denne database vil være hovedverktøy for NORWEP i interrasjonal markedsføring av slike produkter og tjenester. Parallelt med dette vil det bli laget en markedsrapport for Alaska, Grønland og Kasakstan innen 1. juni 2017. En ytterligere rapport om markedene i Norge, Russland og Canada vil bli levert 31. desember 2017.

5.2 Aktivitetsnivå og bransjebeskrivelse: Utsikter, nåsituasjon, aktivitetsnivå og konkurransekraft

Investeringer og sysselsetting

2016 var igjen et svært krevende år for leverandørene i petroleumsindustrien. Den betydelige nedbemanningen, som startet for fullt i 2015, fortsatte gjennom hele 2016. Siden toppårene 2013- 2014 har leverandører, oljeselskap og rederier redusert bemanningen med ca. 50 000 personer. Menon beregnet totalsysselsetting av direkte ansatte til å være 187 000 i næringen ved inngangen til 2015, så et grovt anslag tilsier at det er nå ca 140 000 direkte sysselsatte. Nye tall fra Rederiforbundet viser at nedbemanningen hos dem har vært ca 7 000 frem til nå, og oljeselskapene har trolig redusert med mellom 4000 og 5000 ansatte. Dette vil si at leverandørindustrien har tatt den største nedjusteringen. Ytterligere reduksjoner forventes gjennom 2017, men trolig er hoveddelen av tilpasningen i forhold til marked og oppdrag tatt. Den finansielle situasjonen for en del aktører er mer krevende, og det forventes en økning av konkurser og gjeldssaneringer i bransjen gjennom 2017. Videre er det sannsynlig med konsolidering gjennom oppkjøp og fusjoner, men også samarbeidsmodeller og allianser. Med stor fokus på kostnadseffektivitet, teknologi, standardisering, automatisering, etc. og god ressursutnyttelse, som har blitt gjennomført de siste to år, og som pågår for fullt fremdeles, ser vi at norske leverandører har fått økt konkurransekraft, spesielt mot det norske markedet, men også internasjonalt.

Sammenlignet med andre næringer er klyngen fremdeles den desidert største i Norge, enen det er målt som verdiskaping, antall sysselsatte, statlige inntekter, investeringer eller eksportverdi. Statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, inkludert skatt, netto kontantstrøm fra SDØE, avgifter og utbytte fra Statoil, var i 2015 på 218 milliarder kroner.

Markedet har imidlertid falt dramatisk både på norsk sokkel og internasjonalt. Basert på tall fra ca. 1100 norske selskaper var totalomsetningen i 2015 på 474 milliarder kroner (Rystad Energy okt. 2016). I 2014 var totalomsetningen på ca. 500 milliarder. Av dette var ca. 60 % til norsk sokkel. Omsetningen falt ytterligere i 2016 og markedet forventes å falle ytterligere i 2017. Det ble investert 135 milliarder kroner på norsk sokkel i 2016, om lag 50 milliarder mindre enn i toppårene 2013 og 2014. De siste to årene har vært svært tøffe for norsk leverandørindustri, og også inneværende og neste år blir krevende for næringen. Deretter forventes investeringene igjen å stige. En rekke nye utbyggingsprosjekt er under evaluering, og en omfattende portefølje av nye feltutbygginger skal besluttes videreført og bygget ut i de nærmeste par årene.

Pågående utbygginger og noen under planlegging

Det pågår sju nye feltutbyggingsprosjekt på norsk sokkel med totale investeringsanslag i PUD på 233 milliarder kroner (2016-NOK). Disse er Johan Sverdrup, Gina Krog, Hanz, Maria, Martin Linge, Aasta Hansteen og Flyndre.

Johan Sverdrup er den desidert største av disse, der fase I har nå et investeringsanslag på 100 milliarder NOK. Det er gledelig å se at norske leverandørmiljøer har fått de fleste store kontraktildelingene. Mange av disse er godt i gang med bygging, og til nå er alt i rute. Dette prosjektet vil prege norsk leverandørindustri aktivitetsnivå frem til oppstart i 2019. Martin Linge og Aasta Hansteen bygges i Sør Korea, og begge prosjektene er betydelig forsinket og begge har overskridelser på kostnadene, Martin Linge har spesielt store overskridelser. Gina Krog har også blitt bygget i Sør Korea og er nå under klargjøring og idriftsettelse på sokkelen. De øvrige prosjektene er subseautbygginger og ombygginger på eksisterende innretninger, hvor norske leverandører har stort sett alle kontraktene.

Planer for utbygging og drift (PUD) for de 5 feltene Dvalin, Trestakk, Byrding, Utgard og Oda ble levert i 2016, til en samlet investeringsverdi på 23 milliarder kroner. I tillegg pågår sju utbyggingsprosjekter til totalt 233 milliarder kroner.

En PUD ble godkjent i 2016, for Oseberg Vestflanken 2 i Nordsjøen. Ressursene skal produseres fra en ubemannet brønnhodeplattform. Kostnadene ved utbyggingen er i PUD anslått til 8,0 milliarder kroner, og investeringen gjør det mulig å hente ut 17,6 millioner Sm³ o.e. (cirka 110 millioner fat o.e). Produksjonsstart er planlagt i 2018. Utbyggingen representerer et nytt konsept på norsk sokkel. Denne kontrakten ble tildelt Heerema i Nederland i sterk konkurranse fra blant annet Kværner.

Det er gjort mange mindre funn de siste årene, og de fleste ligger nær eksisterende infrastruktur. Det betyr at de raskt kan bli lønnsomme utbygginger hvis de kobles til felt og innretninger som er i drift. For å opprettholde et jevnt aktivitetsnivå både på utbygging, drift og stabil produksjon, er det svært viktig å holde leteaktiviteten på et høyt nivå. Det planlegges 30 letebrønner neste år, og noen av de mest spennende er letebrønnene i Barentshavet Sør-øst. Det er også i dette området det er størst mulighet for å gjøre nye store funn.

Antall direkte sysselsatte i leverandørindustri og oljeselskap har de siste to år gått ned fra ca. 180 000 til 140 000 -150 000. Det har sannsynligvis også blitt en betydelig nedgang hos indirekte sysselsatte i denne delen av industrien. Mange av de som har blitt oppsagt eller permittert, har blitt ansatt i andre industrisektorer, andre næringer eller i stillinger i kommune og stat. Selskapene har i tillegg til oppsigelser benyttet seg av sluttvederlagsordninger og tidligpensjoner. Slike ordninger er mer benyttet hos oljeselskapene enn hos

leverandørindustrien. Det forventes en ytterligere nedgang av ansatte i bransjen i 2017, men sannsynligvis er bunnen nådd i overgangen 2017/2018 og prognosene på investeringer og økt aktivitet på modifikasjoner er svakt voksende fra 2019 og noen år fremover.

Betydelige reduksjoner i kostnadsnivå

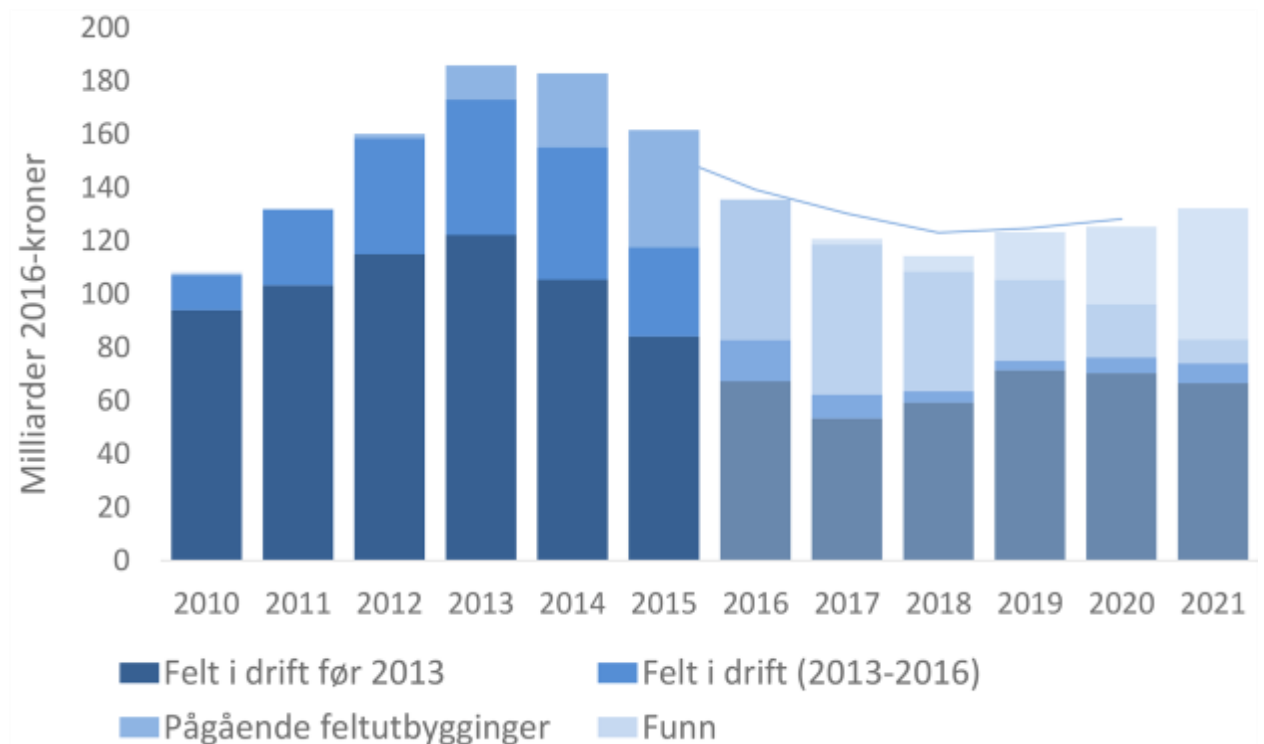
Omstillingen de siste årene har vært omfattende, men kostnadsreduksjonene som bransjen har gjennomført legger grunnlaget for lønnsom aktivitet i mange år framover. Oljeproduksjonen økte for tredje år på rad i 2016 og grunnlaget er nå lagt for økt lønnsomhet både i eksisterende og nye prosjekt. Arbeidet med å redusere kostnader har imidlertid vært krevende, spesielt for deler av leverandørindustrien hvor mange har mistet jobben. Utbyggingskostnadene for en rekke prosjekt, både pågående utbygginger og prosjekt under evaluering, er betydelig redusert. Mange prosjekter på norsk sokkel har nå en balansepris på 30-40 dollar pr. fat, og flere utbyggingsprosjekter har nå fått lønnsomhet ved en enda lavere oljepris. Det er en viktig forutsetning for å opprettholde et høyt aktivitetsnivå i årene som kommer. Men det er viktig å unngå at hensynet til kortsiktig inntjening fra oljeselskapenes side går ut over den langsiktige verdiskapingen for samfunnet.

Lavere kostnadsnivå er også en viktig grunn til reduksjon i investeringer på felt i drift. Forenklinger i brønndesign og økt bore- og kompletterings hastighet har gitt en betydelig reduksjon i kostnadene per utvinningsbrønn. Samme antall brønner kan bores til en lavere kostnad. Det er også en betydelig reduksjon i kostnadsnivået på drifts- og leteaktiviteter. Lavere kostnadsnivå innenfor leting skyldes i hovedsak lavere brønnekostnader, mens bildet er mer sammensatt for driftsaktivitet.

En gradvis økende oljepris fremover, vil gi økning i aktivitet, og dermed en gradvis vekst i leverandørprisene. Et redusert kostnadsnivå legger grunnlaget for økt lønnsomhet i både eksisterende og nye prosjekt, og er en viktig forutsetning for framtidig lønnsom aktivitet på sokkelen. Men fokus på kortsiktige kostnadsreduksjoner og kapitaldisiplin må ikke gå på akkord med langsiktig verdiskaping, herunder en robust og levedyktig leverandørindustri og høye helse-, miljø- og sikkerhetsstandarder. Tiltak som gir varige kostnadsreduksjoner og som ivaretar en høy HMS-standard er avgjørende. Dette krever at vi har en konkurransedyktig leverandørindustri når aktiviteten igjen tiltar.

Samlet investeringsanslag for norsk sokkel

I følge Oljedirektoratet vil investeringene på kort sikt fortsette å falle. Fra et rekordhøyt nivå på omlag 185 milliarder kroner i 2013 og 2014 har investeringene falt til 135 milliarder kroner i 2016. Reduksjonen fra 2015 til 2016 utgjorde 16 prosent. For 2017 er investeringene anslått til 120 milliarder kroner (Figur 1-1), dvs. et fall på 11 prosent. Fra 2017 til 2018 er investeringene anslått å bli redusert med ytterligere 5 prosent, for deretter å stige moderat.

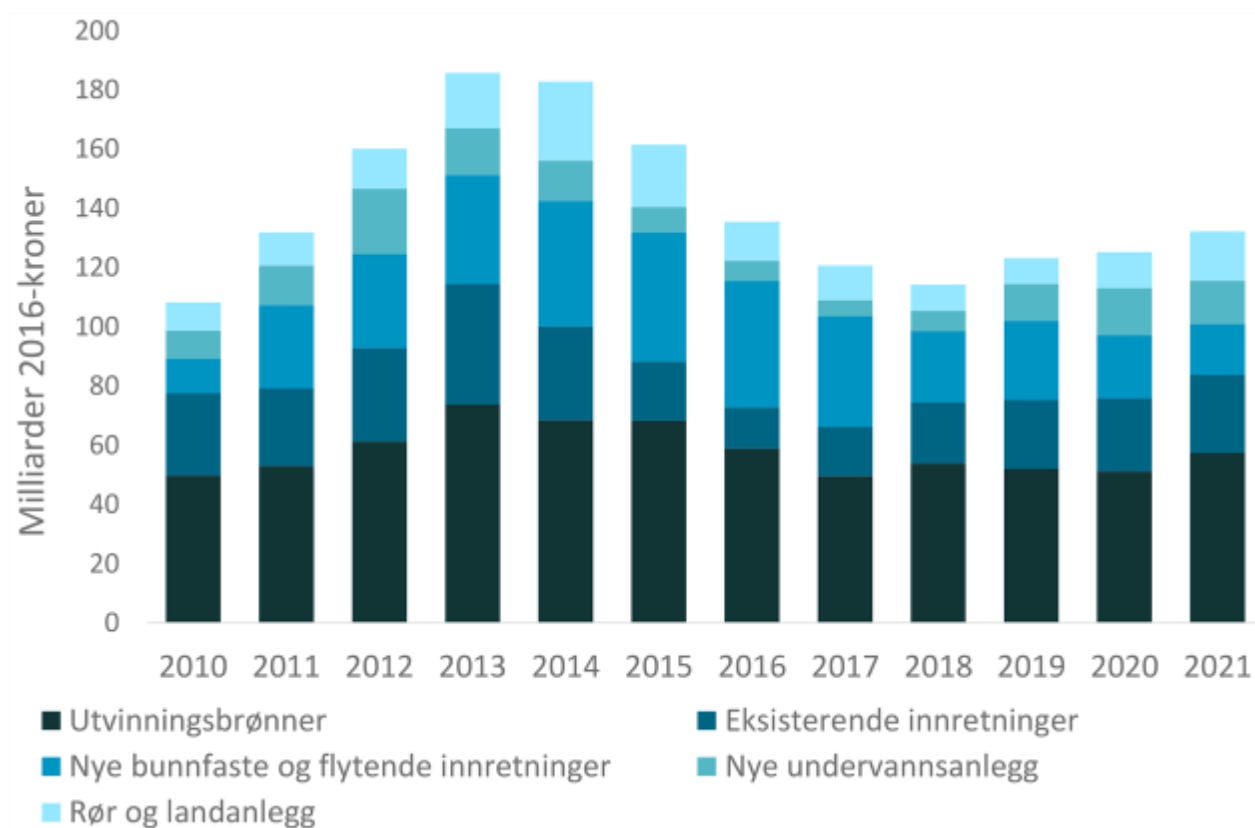

Figur 1-1: **Investeringer eksklusiv leting, prognose for 2016-2021(Oljedirektoratet)**

Investeringer på eksisterende felt utgjør en betydelig andel av de samlede investeringene. Etter toppnivået i 2013 har investeringene på felt i drift falt betydelig. En viktig årsak til dette er at en del større feltprosjekt er slutført eller er i en avslutningsfase, uten at det er satt i gang tilsvarende nye store prosjekt.

Investeringsnedgangen i de nærmeste par årene er også knyttet til ferdigstillelse av flere felt som nylig er satt i drift, samt at en rekke større pågående feltutbygginger nærmer seg slutten. Goliat og Ivar Aasen ble satt i produksjon i 2016. Gina Krog, Aasta Hansteen, Martin Linge og fase 1 av Johan Sverdrup blir etter hvert satt i drift. I tillegg kommer ferdigstillelsen av de pågående og planlagte havbunnsutbyggingene Maria, Utgard, Byrding, Dvalin, Trestakk og Oda. For 2017 er investeringene i pågående feltutbygginger anslått til vel 55 milliarder kroner, for deretter å falle raskt etter som feltene settes i drift.

Det er i første rekke investeringene i nye bunnfaste og flytende innretninger som vil falle de nærmeste par årene på grunn av at slike feltutbygginger blir ferdigstilt. Investeringene knyttet til eksisterende innretninger vil gradvis øke. Dette skyldes i første rekke modifikasjoner og oppgraderinger på vertsinnetninger knyttet til de pågående havbunnsutbyggingene samt større planlagte prosjekt på Njord og Snorre.

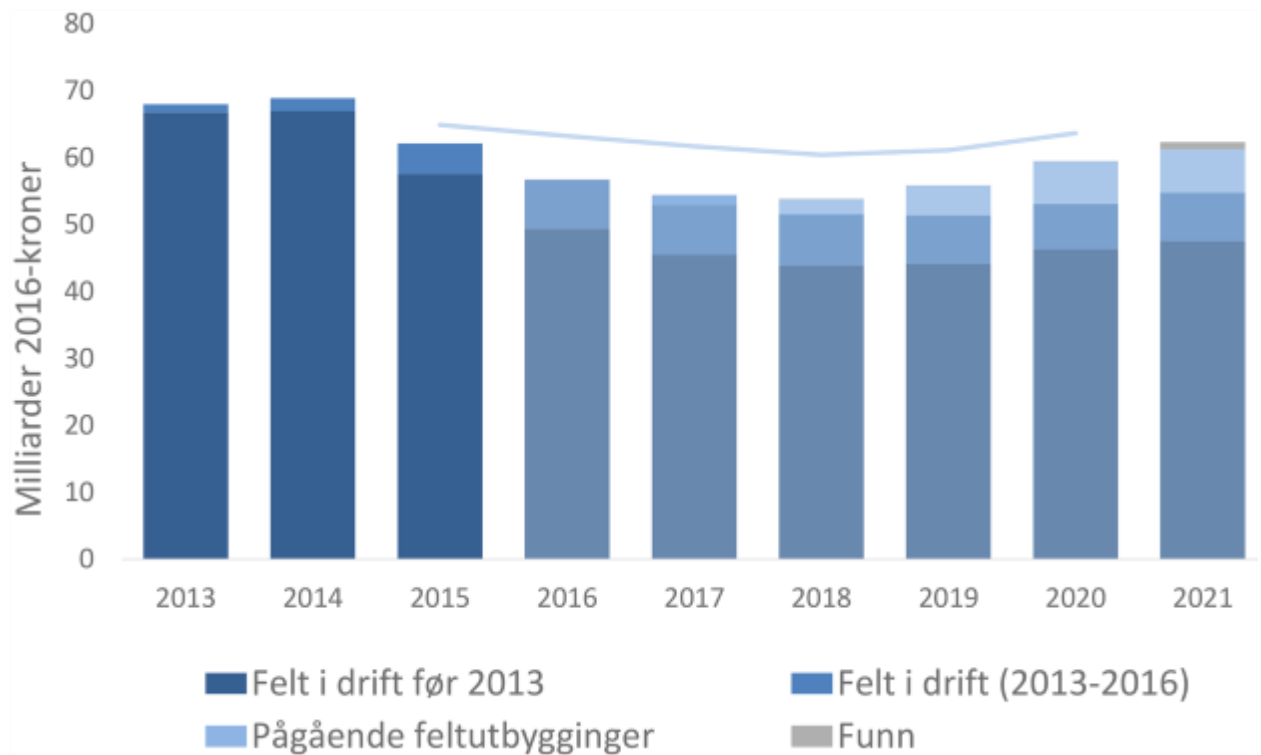
Figur 1-2: Ulike investeringskategorier eksklusiv leting, prognose for 2016-2021 (Oljedirektoratet)

Mange nye utbyggingsprosjekt er under evaluering. I tillegg til prosjekt på felt i drift, kommer utbygging av Johan Sverdrup fase II. Det er også en betydelig portefølje av nye feltutbygginger som er ventet å bli besluttet de nærmeste par årene. Eksempler her er Johan Castberg, Snilehorn, Pil, Snefrid Nord og Skarfyll. Et samlet investeringsanslag for nye utbyggingsprosjekt der det er antatt innlevert PUD i 2017 og 2018 er 175 milliarder kroner. Totalt sett bidrar dette til at investeringene anslås å øke moderat fra 2018 i følge prognosene til Oljedirektoratet.

I tillegg til en reduksjon i antall større prosjekt, er betydelige reduksjoner i kostnadsnivå i pågående og nye prosjekt en viktig årsak til fallende investeringer fram mot 2018. Et godt eksempel her er boring av utvinningsbrønner. Til tross for et betydelig fall i investeringer i nye utvinningsbrønner har det ikke vært nedgang i antall nye utvinningsbrønner sammenlignet med nivået i 2013 og 2014. Viktige årsaker til dette er endringer i brønndesign og ulike effektiviseringstiltak som har gitt raskere boring og komplettering av brønner, samt effekter av lavere leverandørpriser. Dette har gitt lavere kostnader per brønn.

Driftskostnader

Ved utgangen av 2016 var 80 felt i produksjon. Ordinære driftskostnader og vedlikehold av innretninger og brønner utgjør til sammen størsteparten av driftskostnadene. Fra 2013/2014 har det vært en betydelig nedgang i driftskostnadene, til tross for at nye felt er satt i produksjon og isolert sett bidratt til å øke samlede kostnader. Nedgangen skyldes i hovedsak en markert reduksjon i driftskostnader på felt i drift (Figur 1-3).

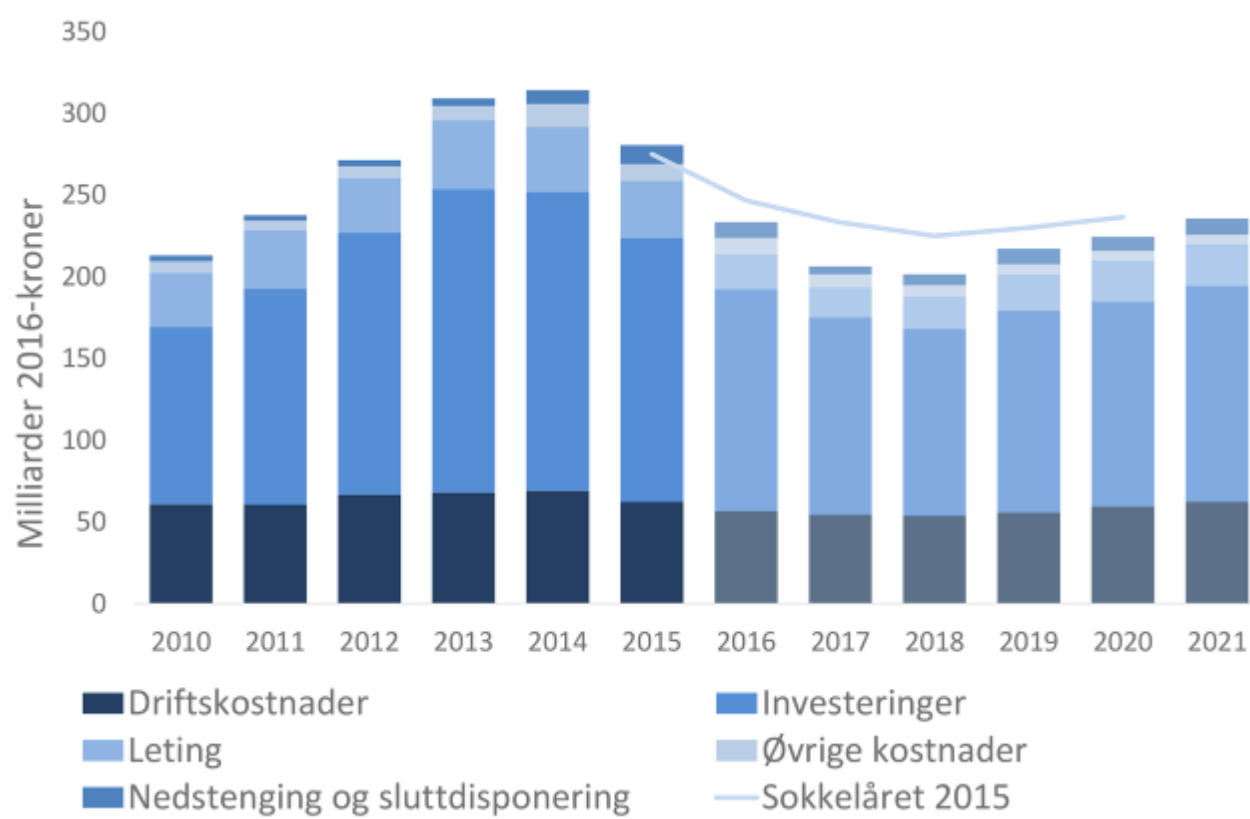
Figur 1-3: Driftskostnadsprognose spesifisert på feltstatus – prognose 2016-2021 (Oljedirektoratet)

Samlet anslag for kostnadsutviklingen

Figur 1-4 viser en samlet prognose fra Oljedirektoratet for investeringer, driftskostnader, letekostnader, konseptstudier, nedstengning og disponering på norsk sokkel. For alle de inkluderte kostnadskategoriene er nedgangen fra 2016 til 2017 anslått til om lag 12 prosent. Kostnadene for prosjekt innen utbygging og drift er redusert med 30-50 prosent i de siste par årene. Dette bidrar til å øke lønnsomheten. Samtidig er det grunn til å advare mot kostnadsreduksjoner som kan gå ut over framtidige muligheter for verdiskaping.

For å maksimere verdiskapingen er det nødvendig å samarbeide om bruk av den eksisterende infrastrukturen som rørledninger og prosesskapasitet på plattformene. Tidskritiske olje- og gassressurser, for eksempel mindre funn nær infrastruktur, må prioriteres i prosessanleggene på plattformene før de stenges ned og fjernes.

Dette krever godt samarbeid på tvers av utvinningstillatelser. Gode områdeløsninger kan bidra til at flere marginale funn blir lønnsomme. I tillegg kan det å ta i bruk nyutviklet teknologi være avgjørende for å realisere de marginale ressursene.

Figur 1-4: Samlede kostnader – prognose for 2016-2021 (Oljedirektoratet)

Økt utvinning

Det er viktig å ikke bare vektlegge kortsiktig inntjening når oljeselskapene beslutter å investere i utbygging av funn og i tiltak for økt utvinning fra feltene. Det er derfor viktig å dreie oppmerksomheten mot løsninger som gir høyest samlet verdiskaping, også for samfunnet – og som ivaretar framtidige muligheter for økt utvinning fra feltene. På den positive siden ser vi at det bores like mange utvinningsbrønner som i 2013/2014 da oljeprisen var på sitt høyeste. Det er god framdrift i mange planer som fører til nye utbygginger.

Bedre lønnsomhet

Etter en periode med et særdeles høyt kostnadsnivå på norsk sokkel, har som nevnt næringen forenklet og forbedret og dermed kutte kostnadene i utbyggingsprosjekter med typisk 30 til 50 %. Det er en "kamp" i selskapene om investeringsmidler, og dermed gjør dette at norsk sokkel og prosjekter blir mer attraktive. Det kan være krevende å få gjennom store og små investeringsbeslutninger i utbyggingstillatelsene ut fra krav til kortsiktig avkastning, eller på grunn av kapitalbegrensninger i selskapene. I en langsiktig industri som petroleumsnæringen kan det gå lang tid fra investering til avkastning. Myndighetene er opptatt av at det velges løsninger som samlet gir størst verdiskaping, og understreker at det er viktig å opprettholde det langsiktige perspektivet framfor å se på hva som gir mest avkastning på kort sikt.

Det er essensielt at arbeidet med å redusere kostnader gir et varig lavere kostnadsnivå på norsk sokkel, uten at det hindrer framtidige muligheter til å øke utvinningen og å legge til rette for gode områdeløsninger på tvers av utvinningstillatelsene.

Generelt gjør selskapene disse vurderingene utmerket, men noen ganger er nødvendig med påtrykk fra myndighetene for å sikre at det arbeides mot beslutninger som ivaretar verdiene for samfunnet på en best mulig måte. Det er god dialog mellom myndigheter og selskaper, og Oljedirektoratet erfarer at selskapene lytter til signaler fra myndighetene.

Framtidige utbygginger

ODs prognoser legger til grunn at det blir levert om lag ti PUD-er de neste par årene. I 2017 er det ventet PUD for to store utbygginger: Johan Castberg i Barentshavet og videreutviklingen av Snorre-feltet i Nordsjøen. PUD for Johan Sverdrup fase II er ventet i 2018, i tillegg er det sannsynlig at det kommer PUD for flere andre mindre utbyggingsprosjekter.

En milepæl for Snorre ble nådd i månedsskiftet november/desember 2016, da rettighetshaverne for Snorre-feltet i Nordsjøen besluttet å videreføre prosjektet som skal øke produksjonen betydelig. Feltet ble påvist i 1979, og produksjonen startet i 1992. Rettighetshaverne planlegger å levere Plan for utbygging og drift i 2017. Den nye utbyggingen består av seks nye havbunnsrammer koblet opp mot de to eksisterende plattformene. Utvidelsen skal øke utvinningen fra feltet med nær 30 millioner standard kubikkmeter olje. Det er like stort som Goliat-feltet i Barentshavet og gjør Snorre til det største prosjektet for økt utvinning på felt i drift. Levetiden til feltet strekker seg til etter 2040.

Nedstenginger

Fire felt, alle i Nordsjøen, ble stengt i 2016: Varg, Volve, Jette og Jotun. Deler av Jotun-feltet, Jotun A/FPSO skal fortsatt benyttes til drift av feltene Ringhorne og Balder.

Myndighetene mottok i 2016 planer for nedstenging av ytterligere tre felt eller innretninger, også disse i Nordsjøen: Oselvar, Gyda og den gamle boligplattformen på Valhall.

Nordområdesatsing

Norsk Industri har deltatt aktivt både fra medlemsbedrifter og fra administrasjonen i utarbeidelsen av en omfattende og grundig rapport « [Nordover- norsk sokkel i endring](#) ». Rapporten ble ferdigstilt våren 2016. Bakgrunnen for rapporten er Konkraft - organisasjonenes (Norsk Industri, Norsk olje og gass, Norges Rederiforbund, LO, Industri Energi og Fellesforbundet) felles syn på viktigheten at en tar i bruk det økte mulighetsrommet i nord med det formål å sikre verdiskaping, robuste kompetansemiljøer og ivaretagelse og utvikling av sysselsetting og rekruttering. Rapporten er en faktabasert bidragsyter i diskusjonene omkring de mulighetene og utfordringene en har ved olje- og gassvirksomhet på nordnorsk sokkel. Det forventes at de store gjenværende uoppdagede ressursene på norsk sokkel befinner seg i Nord. Rapporten konstaterer at Nord-Norge er viktig for den nasjonale leverandørindustrien, og det er et betydelig potensiale for vekst, samtidig som flere oljefelt er under utvikling.

I 2016 startet produksjon av olje fra Goliat feltet, den første oljeproduksjon i norsk del av Barentshavet. Olje- og gassproduksjon foregår nå fra de fire feltsentrene Goliat, Skarv, Norne og Snøhvit. Aasta Hansteen er under utbygging og vil bli satt i drift mot slutten av 2017. Betydelig aktivitet med oppkopling, idriftsettelse og boring av produksjonsbrønner vil foregå i 2017. I tillegg arbeides det aktivt med utbyggingsløsninger for Johan Castberg, Alta/Gotha og Wisting feltet. En endelig investeringsbeslutning og PUD (Plan for utbygging og drift) for Johan Castberg kan komme i første halvår 2018. Totalt investeringsanslag for denne utbygging ligger nå på 22-25 milliarder kroner.

De mest attraktive, uåpnede områdene på norsk sokkel er Nordland VI, Nordland VII og Troms II. Diskusjonen om olje- og gassutvinning i disse områdene har pågått lenge, og det er samlet inn store mengder data og kunnskap. Det må så raskt som mulig gjennomføres en konsekvensutredning av disse områdene for å

veie ulike hensyn mot hverandre og ha et komplett beslutningsunderlag innenfor miljø, teknologi, ringvirkninger og miljø.

I tillegg er det store muligheter i områder som ikke er åpnet for petroleumsvirksomhet. Områdene sør for og utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja har store potensialer. Norsk Industri mener at det må gjennomføres en full konsekvensutredning av disse områdene slik at en har best mulig beslutningsgrunnlag for å bestemme veien videre for disse viktige områdene. Hensikten med konsekvensutredning er å belyse de ulike argumentene for og imot, risiko, miljøpåvirkning, ringvirkninger, sysselsetting, økonomi osv. Det er eksempler på flere områder som har vært konsekvensutredet, men som ikke har ført til åpning:

- Troms II ble konsekvensutredet i 1984 og i 1989, og ikke åpnet for petroleumsvirksomhet
- Skagerrak ble konsekvensutredet i 1994, og ikke åpnet for petroleumsvirksomhet
- Trøndelag I/Øst ble konsekvensutredet i 1994, og ikke åpnet for petroleumsvirksomhet
- Nordland IV og V ble konsekvensutredet i 1994, og kystnære deler ble ikke åpnet for petroleumsvirksomhet
- Nordland VI ble konsekvensutredet, deler ble åpnet, men så stengt igjen

Både 23. konsesjonsrunde og planen for 24. konsesjonsrunde preges av stor satsning på nordområdene, både nord i Norskehavet og ikke minst i Barentshavet. I 23. runde ble det i mai 2017 gitt operatørskap på viktige lisenser i Barentshavet til Lundin, Statoil, Centrica, Capricorn og AkerBP (tidligere Det norske). Aktiv leteboring på flere svært spennende lisenser med store potensialer vil bli gjennomført i 2017. Tre svært spennende letebrønner skal Statoil bore i 2017, lengst nord, er Korpffjell nordøst mot russisk sokkel, Gemini Nord i nærheten av Wisting-feltet og Koigen Central nord for Johan Castberg.

Restrukturering av selskaper, oppkjøp og fusjoner

Gjennom 2016 har mange selskaper gjennomført betydelige restruktureringprosesser som oppkjøp, salg, fusjoner og eierendringer på grunn av kapitalbehov. På oljeselskapsiden har blant annet Det norske blitt AkerBP, flere mindre oljeselskaper har blitt kjøpt opp, noen har kjøpt og solgt lisenser og enkelte har trukket seg ut fra norsk sokkel. Samtidig har nye operatører kommet til, og for eksempel er DEA, Centrica og Wintershall aktive samtidig som Lundin blir en stadig større aktør.

På leverandørindustrien har flere store selskaper funnet sammen, blant annet Technip og FMC. Andre selskaper har gått inn i partnerskap eller allianser for å kunne ta på seg større og bredere kontraktsomfang. Disse strukturelle endringene vil sannsynligvis fortsette i tiden fremover. Alle selskaper har kjørt harde kostandskutt, men godt arbeid med effektivitet- og produksjonforbedringer har gitt gode resultater, og konkurransekraften er betydelig styrket i den norske leverandørklyngen. Kontrakstildelingene på mange av prosjektene viser svært høy norsk andel på leveransene.

På rederisiden har det blitt gjennomført store transaksjoner, refinansiering, og oppkjøp. Flere rederier har vært og er i svært krevende finansielle situasjoner, restruktureringen er trolig ikke ferdig ennå. Mange er avhengig at markedet snur forholdsvis raskt, men for dette segmentet vil nok oppgangen komme senere enn øvrig leverandørindustri. Overkapasiteten på rigg og offshore fartøyer er meget stor både nasjonalt og internasjonalt.

Marked og fremtidsutsikter internasjonalt

Det internasjonale markedet er svært viktig for norske leverandører. Fra en topp i 2014 på nærmere 200 milliarder kroner ble det en svak nedgang i 2015 slik at den internasjonale omsetningen endte på ca. 190 milliarder kroner. Dette er basert på tall fra 1100 selskaper (Rystad Energy okt. 2016) I 2016 har omsetningen gått ytterligere ned. Tall for dette foreligger ikke ennå, men sannsynligvis blir fallet langt større enn i 2015. Det forventes at nedgangen fortsetter i 2017, men at nedgangen sannsynligvis stopper opp i 2018, med en muligens svak oppgang igjen fra 2019. En rekke prosjekter har blitt stoppet opp og mange selskaper avventer oljeprisutsiktene. Hvis oljeprisen stabiliserer seg mellom 50 -60 dollar er det sannsynlig at flere prosjekter blir satt i gang samt økt bore og leteaktivitet. De siste årene har andelen internasjonal omsetning ligget på ca 40 % av totalomsetningen for de norske selskapene. Det er de største selskapene i Norge som står for den største andelen av omsetningen.

I 2015 ble den norske oljeservicebransjen for alvor rammet av lav oljepris og oljeselskapenes kostnadskutt. Leverandørenes omsetning i Norge gikk ned med omtrent 10%, mens den internasjonale omsetningen falt med 3%. I 2016 har omsetningen gått ytterligere ned både i Norge og internasjonalt.

At den internasjonale omsetningen ikke falt mer i 2015, kan i all hovedsak forklares av tre faktorer:

- Dollarkursen økte med omtrent 27% fra 2014 til 2015 (fra 6,3 til 8,0 NOK). Ettersom mange av leverandørene har sine inntekter i USD gav dette en svært positiv effekt på omsetningen.
- Rekordhøye ordrebøker. Mange utstyrsleverandører hadde rekordhøye ordrebøker ved inngangen til 2015, og kunne holde aktiviteten i året som fulgte oppe takket være disse, til tross for begrenset nysalg.
- Dagrater for Rigg-og skipseiere var i stor grad i 2015 låst på gamle og høye rater i kontrakter som var inngått før markedssituasjonen ble forverret. Dette gjorde at mange rigg-og skipseiere oppnådde høy omsetning også i 2015, til tross for at ratene i nye kontrakter falt dramatisk.

For første gang er Vest-Europa, med Storbritannia i spissen, den største internasjonale regionen målt i omsetning. Dette kommer både av at norske leverandører har hatt kraftig omsetningsvekst i Storbritannia (+32%), men også at Øst-Asia, som tidligere var den største regionen, har falt kraftig (-30%). Det store fallet i Øst-Asia har også medført at andre regioner relativt sett har blitt viktigere. Det gjelder både Sør-og Nord-Amerika der omsetningen har holdt seg relativt stabil fra 2014 til 2015. I Vest-Afrika har norske oljeservicebedrifter økt omsetningen sin betydelig, som følge av leveranser til blant annet flere store subsea-prosjekter. Viktige leverandører i dette markedet er FMC og Aker Solutions.

Pågående sanksjoner mot Russland

Påvirkning og utfordringer for leverandørindustrien i Norge

Basert på tilbakemeldinger fra ulike medlemsbedrifter i Norsk Industri siden sanksjonene ble innført i 2014 har vi sammenfattet noen av selskapenes erfaringer.

Overordnet er det **to vesentlige elementer** som preger situasjonen.

Det første er de helt klare kostnadene den enkelte bedrift har på grunn av sanksjonene, som gjør (også) norske leverandører mindre konkurransedyktig.

Det andre hovedpunktet er at bedriftene ser det som konkurranse dreivende og at sanksjonene kan «omgås» i det globale markedet og/eller at det oppstår «nye» aktører fra land unntatt fra sanksjonen selv på relativt avanserte produkter og tjenester.

I essens kan man si at Russland får bygd ut sine oljefelt, men ikke med vestlig teknologi eller tjenester, noe som straffer norske (vestlige) leverandører mer enn O&G utbyggingen i Russland.

Det blir nå spennende å se hvordan USA med Donald Trump som president kommer til å gjøre i praksis med sanksjonene mot Russland. USA har hatt kraftigere sanksjoner enn EU og oss. Dette har vært ekstra krevende for de bedriftene i Norge som er amerikansk eiet. Letter han på dagens sanksjonsregime, som lovet, må sannsynligvis EU følge etter, og en naturlig konsekvens er at Norge da følger det EU velger å gjøre. For norske leverandører vil dette utvilsomt være positivt.

Nedenfor følger en punktvis oppsummering av generelt hvordan innføring av sanksjoner mot Russland har påvirket medlemsbedrifter i Norsk Industri.

Generelle følger av innføring av sanksjoner mot Russland

- Norske leverandører må forholde seg til sanksjonsregelverk fra USA, EU og Norge. Videre må bedriftene forholde oss til hvordan regelverket påvirker selskapenes egen virksomhet, selskapenes leverandører og selskapenes bankrelasjoner. I tillegg erfarer selskapene at regelanvendelsen varierer fra land til land og tolkes ulikt av de forskjellige aktørene, hvilket medfører en del uklarhet og et noe uoversiktlig bilde.
- På denne bakgrunn er det meget tidkrevende og kostbart å kartlegge om selskapenes leveranse omfattes av sanksjoner. Dette gjelder både for studier og skriftlige leveranser, men i enda større grad for leveranser av fysiske produkter der det ofte vil være en omfattende kjede av underleverandører.
- Muligheten for å få forhåndstillatelser fra relevante myndighetene vil bidra positivt. I den grad selskapene har fått forhåndstillatelse for visse leveranser så har det blitt kjent i Russland hos selskapenes potensielle kunder, noe som bidrar positivt for norske muligheter i Russland.
- Bygging av kompetanse på sanksjonene internt hos norske leverandører har tatt tid og fokus. I tillegg har det vært nødvendig for mange å engasjere ekstern rådgivning.
- Særskilte forbud knyttet til oljefelt nord for polarsirkelen og på dypt vann rammer den norske leverandørklyngen hardt, da dette er innenfor kjernevirksomhet til flere av de norske leverandørmiljøene og selskapene.
- Selskapene ser en vridning i bransjen der leverandører fra land som ikke er rammet av sanksjoner kan få et fortrinn, for eksempel Kina. Det er også en vridning i bransjen ved at det er ulik praksis hos våre konkurrenter med hensyn til hvor strengt man tolker sanksjonsregelverket og risikovillighet knyttet til sanksjonsbrudd. Videre er det mulig å organisere selskapenes leveranser slik at risikoen for sanksjonsbrudd blir mindre, men det krever betydelig ressursbruk og god planlegging. F.eks. kan amerikanske leverandører etablere datterselskaper i Asia med en asiatisk leverandørkjede og med bankrelasjoner uten sanksjonsmessig tilknytning.
- I Norge har vi en del leverandørbedrifter med amerikansk eierskap. Disse selskapene har sanksjonsregime som er mer restriktive enn de Norge og EU har innført. Innføringen av tiltakene sommeren 2014 og utvidelsen av disse påfølgende høst, førte umiddelbart til at en rekke leverandør- og teknologiselskaper måtte innføre en stopp av alle nye transaksjoner mot Russland samt en utstrakt gjennomgang av alle pågående operasjoner, mens selskapene søkte å skape klarhet i et uoversiktlig regelverk. Denne prosessen har for mange vært tid og kostnadskrevende, men har

også resultert i at flere av selskapene har kunnet operere i Russland innenfor regelverket også etter 2014.

- Finansielle restriksjoner som begrenser/hindrer leverandørene i å gjøre forretninger med et utvalg av selskaper og enkeltpersoner, eller som fordrer at leverandørene må kreve forhåndsbetaling har også skapt utfordringer for å komme i inngrep med aktuelle prosjekter.
- Et eksempel på kompleksiteten i sanksjonene kan det nevnes at forskriften også krever lisens for service oppdrag relatert til listede produkter, selv hvor disse produktene er levert av andre, og det dermed kan være tilnærmet umulig for service selskapet å vite under hvilken eksportklassifisering disse produktene en gang ble eksportert.
- Innføringen av norske restriktive tiltak mot Russland har nok ikke alene hatt stor direkte kostnadmessige følger for selskapene som følge av tapt fortjeneste, men satt i sammenheng med amerikanske sanksjoner som også omfatter enten kunder, leverandører eller selskapet selv er det liten tvil om at det har vært en betydelig reduksjon av potensielle forretningsmuligheter, særlig i arktiske strøk
- For noen av våre fremste teknologiklynger og leverandører, vil en periode uten nye prosjekter gjøre det krevende å opprettholde verdensledende fagmiljøer for å kunne levere arktiske løsninger.
- Redusert mulighet for prosjekter i Russland på kort sikt vil også kunne redusere muligheten til å ha relevant kompetanse på litt lengre sikt for senere prosjekter i Canada, Norge, etc., Uten prosjekter vil det også være krevende å opprettholde tilstedeværelsen i Russland som flere norske selskaper har investert i. Det kan også bli vanskelig å re-etablere den sterke posisjonen når markedsforhold / politiske forhold senere normaliseres.
- Når sanksjonene gjør det utfordrende for russiske oljeselskap å skaffe finansiering til nye prosjekter, så vil aktører som kan tilby både finansiering og leveranse av utbyggingsløsninger lettere få innpass, muligens på bekostning norske leverandører

5.3 Kontrakter

Alle de "klassiske" standardkontraktene ble reforhandlet og inngått i 2015, og det er historisk med disse avtalene på bransjenivå. Det var tidligere anbefalte kontrakter mellom Statoil (opprinnelig også Hydro og Saga), men nå er de anbefalt av Norsk olje og gass og Norsk Industri. De reforhandlede kontraktene betyr en ny praksis for kontrahering på norsk sokkel, og vil inkludere EPC(I) betingelser for leveranser knyttet til nye installasjoner (Norsk Totalkontrakt), EPC(I) betingelser for leveranser av modifikasjonsoppdrag og moduler (Norsk Totalkontrakt – modifikasjon og modul), samt betingelser for leveranse av fabrikkasjonsoppdrag (Norsk Fabrikasjonskontrakt).

Det er noen endringer som at protokollen er fjernet fra de nye standardene og erstattet med forord. Det innebærer at partene ikke lenger er forpliktet til å anvende standarden innenfor sitt anvendelsesområde, og det gjelder ikke særlige prosedyrer for å avtale avvik fra standarden. Men dette er ingen hindring for å anvende kontrakten utenfor anvendelsesområdet, tvert imot om bred standardisering skal oppnås. Daværende statsråd Tord Lien var tilstede og til dels vertskap for signeringene og OED er begeistret for bransjearbeid for å kutte kostnader og har klare forventninger til at kontraktene nå tas i bruk. Kommersielle forhold er i mindre grad bli standardisert i de nye standardkontraktene, og det er dermed en del punkter å være klar over når det gjelder hva man skal være oppmerksom på og hva som skal forhandles for det enkelte prosjekt.

Temaer som det har vært brukt mye tid på er risiko for designutvikling og vekst, kontantstrøm, endringsordremekanismer, ansvar for underleveranser levert under selskapets rammeavtaler og ansvarsbegrensninger (forsinkelse, garantiansvar, totalansvar, andre risikofordeling). Det vises til materiell fra kursene og seminarer om standardkontrakter for detaljer. Det er representanter for selskapene som har forhandlet og representasjonen er vist i figuren under.

Tidsløpet har vært som vist under:

Gjennom avtalene om standardkontrakter har Norsk Industri og Norsk olje og gass som parter opprettet og driver et styre (SKS) som skal stimulere til økt bruk av slike kontrakter i Norge og for norske leveranser til utlandet. Uttalt intensjon er å finne balanse mellom oljeselskaper og leverandørenes behov for effektiv gjennomføring. Målet er å vedlikeholde og utvikle Standardkontraktene for å sikre kostnadseffektivitet og bedre prosjektgjennomføring gjennom forenkling i anbud og prosjektadministrasjon i et nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Samtidig understrekes at de inngåtte kontraktene gjerne brukes innenfor andre områder som for eksempel landanlegg, men da med noen tilpasninger.

Fra Norsk Industri har i 2016 følgende deltatt i Standardkontraktstyret (SKS):

Erling Matland, Aibel

Axel Gustavsen, Aker Solutions (erstattet av Henrik Inadomi, Kværner)

Thomas Bille, FMC

Hans Petter Rebo (sekretariat)

Christopher Sveen, (rådgiver for Norsk Industri og forhandlingsleder)

SKS har gjennomført tre ordinære styremøter i 2014.

Forhandlingsutvalget (FU) ble ferdige etter en lang og god innsats i 2014 og 2015, og formelt oppløst tidlig 2017. Det har ikke vært noen forhandlinger av standardkontrakter i 2016, men det har vært gjort et betydelig arbeid i kurs, opplæring pluss viderføring av prinsipper i Norske innkjøpsbetingelser (NIB).

Det er en rekke kontraktsområder som kan være aktuelle etter NF, og det er opp til SKS å prioritere og å oppnevne FU for kommende forhandlinger. Dette vil gjelde kontrakter utenom de "klassiske" standardkontraktene (NF/NTK), og vil innebære nybrottsarbeid og kunne bidra til ytterligere standardisering. Fjerning/decom er ett område der Norsk Industri mener det bør utvikles standarder og prinsipper.

Det har blitt holdt kurs/temadag om standardkontrakter i 2016 med Universitetet i Oslo Norsk olje og gass og Norsk Industri som arrangør. Det ble laget [felles presentasjonsmaterieill](#) i den forbindelse som er tilgjengelig.

Norske innkjøpsbetingelser 2016 (NIB)

Det har i regi av Juridisk Forum hos Norsk Industri og bedriftene der vært forhandlet og ferdigstilt innkjøpsbetingelser mellom leverandørene, de såkalte Norske Innkjøpsbetingelser (NIB). De samme prinsipper som i de nylig inngåtte standardkontrakter (spesielt fabrikkasjonskontrakten) har vært grunnlaget, og NIB gir grunnlag for ytterligere standardisering gjennom innkjøp og rammeavtaler. Deltagerne i Juridisk

Forum representerer en bredde i sammensetning slik at hensyn har vært tatt både til utstyrsleverandører og hovedkontraktører. Bedrifter som har deltatt har vært Kværner, EMAS AMC, Aibel, Worley Parsons, Aker Solutions, ABB, FMC Technologies, IKM, Siemens, GE oil and gas, Nexans og Beerenberg.

[Link til kontraktene](#)

Bruk av kontraktene

Det er ikke noe krav om bruk av kontraktene, kun anbefalt brukt. Men styrken nå i forhold til tidligere er at Norsk olje og gass er part (og ikke kun Statoil blant operatørselskapene). Det er imidlertid mange som skal involveres og kjenne til kontraktene før en utstrakt bruk er oppnådd. Den store standardiseringsgevinsten, oppnås selvsagt først når mange benytter disse. Det minnes derfor om at alle har et ansvar for bruk av de omforente kontraktene, både bedrifter, organisasjoner og myndigheter (OED har eksempelvis vært aktive i denne forbindelse). SKS sin viktigste oppgave fremover er å bidra til utstrakt bruk av kontraktene.

5.4 Standarder

NORSOK-eierne og Standard Norge

I 2015 ble det etablert en Eieravtale for Norsok standardene av Norsk olje og gass, Norsk Industri og Norges Rederiforbund som stadfester partenes forpliktelser til å vedlikeholde og utvikle nye relevante NORSOK-standarder. Det ble også inngått en såkalt Oppdragsavtale mellom eierne og Standard Norge om vedlikehold, oppdatering og salg av standardene (NORSOK og ISO). Det er i dag 75 standarder og om lag halvparten av disse blir referert til og fulgt opp av Petroleumstilsynet. Finansiering av arbeidet støttes av foruten eierne av departementene OED, NFS, AD og UD. Det ble i 2015 etablert en betalingsordning for kjøp av standardene, på lik linje med de fleste internasjonale standarder som API og ISO.

Standarder er ett av områdene der potensiale for å redusere kostnader og øke effektiviteten i bransjen er stort. Arbeidet med standarder har som mål å utvikle og vedlikeholde standarder for å bidra til å øke og opprettholde vår konkurransekraft nasjonalt og internasjonalt. Standarder er en nødvendighet for et funksjonsbasert, innovativt, og kostnadseffektivt regelverk og har som hensikt å ivareta tilfredsstillende sikkerhet, verdiskaping og kostnadseffektivitet for utbygging, drift og vedlikehold i bransjen. Både internasjonale og nasjonale bransjestandarder anvendes. Som kjent har summen av krav over tid blitt for omfattende i olje- og gass-bransjen. Det har blitt oppnådd aksept for at det å redusere antall selskaps-spesifikke krav er veien og gå. Videre er det mål om forenkling, standardutstyr og standarddokumentasjon der det er hensiktsmessig og gjenbruke av løsninger i større grad. Det er utvilsomt at det har blitt mye dokumentasjonskrav i bransjen, og vi jobber for oppdatere og revidere NORSOK inkludert mer bruk av kost-nytte-betraktninger.

Styringen av arbeidet med NORSOK-standardene skjer i sektorstyre petroleum, der tre-parts-samarbeidet er representert. Styret ledes av Statoil og med Aker Solution som nest-leder. Det jobbes for en ytterligere profesjonalisering av standardarbeidet, bevissthet om roller og ansvar og kost-nytte betraktninger som prinsipp. Viktigheten av bransjestandarder for å få ned kostnader heller enn de ofte fordyrende spesifikke krav for enkeltprosjekt, enkeltelskap eller annet. Norsk Industri støttet arbeidet med 1.0 MNOK i 2016.

Bedriftene er representert ved:

Rolv Werner Erichsen, Aker Solutions

Tom Eddy Johansen, FMC

Jens Hodne, MHWirth

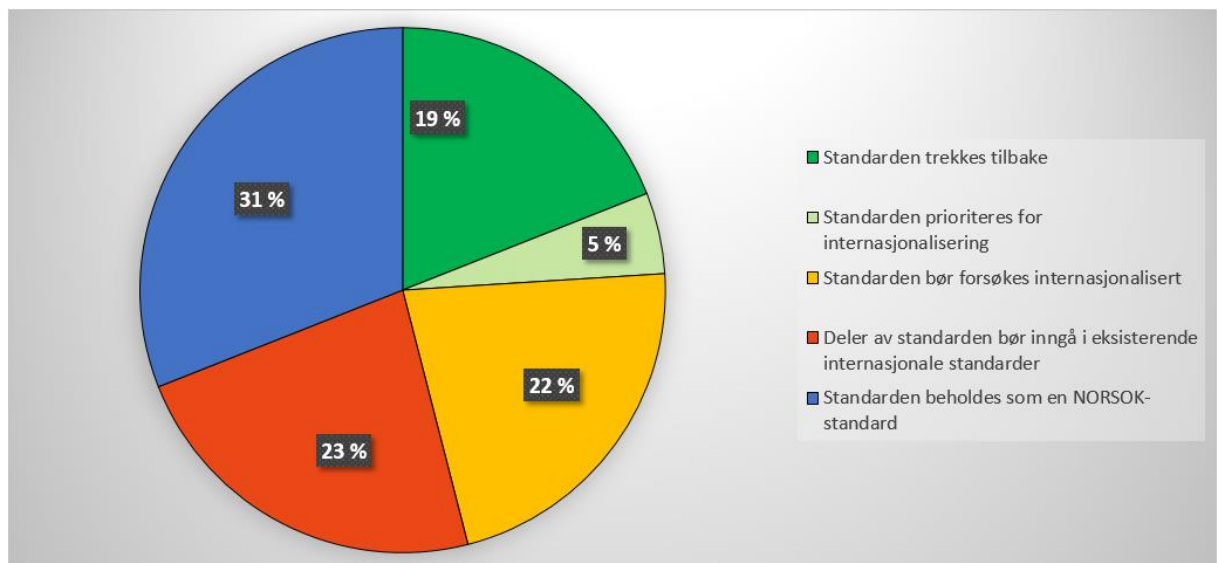
NORSOK-studie

Et NORSOK analyse-prosjekt ble startet i 2015 og avsluttet i 2016. Målet var en gjennomgang av NORSOK-standardene for å se på hvilke standarder det haster mest med å oppdatere, hvilke som er / kan bli globale standarder og hvilke som er mest hensiktsmessige å beholde som NORSOK. Dette arbeidet har hatt høy prioritet i 2014, 2015 og 2016 fordi det kan bety færre krav og forenkling når det gjelder prosjektgjennomføring, planlegging og dokumentasjonskrav og bidra til en konkurransedyktig og attraktiv norsk sokkel.

NORSOK-standardene har i prosjektet vært gjennomgått i henhold til følgende kriterier:

- Er NORSOK-standardene kosteffektive?
- Hvordan bidrar NORSOK-standardene til å bedre konkurransevnen for norsk petroleumsnæring?
- Hvordan bidrar NORSOK-standardene til å sikre et forsvarlig sikkerhetsnivå?
- Finnes der internasjonale standarder som kan erstatte NORSOK-standardene, eller alternativt; Kan NORSOK-standardene «internasjonaliseres»?

Bedriftene har deltatt med eksperter i arbeidsgrupper (Task force) som går gjennom standardene. Standarder videreføres det det er fornuftig, oppdateres der det er hensiktsmessig, fjernes eller utgår om det finnes en tilsvarende internasjonal standard som kan brukes. Det kan eventuelt lage nye NORSOK-standarder om det er nødvendig. Det er klart uttrykt at kost-nytte-vurderinger og færre selskaps-spesifikke krav er et mål. Det understrekes at dette arbeidet er for å få økt kunnskap, skaffe en posisjon i sektorstyret petroleum og prioritere hvilke av NORSOK-standarder som skal oppdateres først. Resultater fra arbeidet vil bli tilgjengelig, og tilfalle ekspertgruppen der det er naturlig. Oppdatering av selve standardene skjer utelukkende i ekspertgruppene som før.

De spesifikke anbefalingene er som følger:

Til sammen 14 NORSOK-standarder foreslås trukket tilbake:

- E-001 Electrical systems overføres til Norsk Elektroteknisk Komite (NEK) for videreføring til International Electrotechnical Commission (IEC)
- M-622 Fabrication and installation of GRP piping systems overføres til ISO 14692
- M-650 Qualification of manufactures of special materials overføres til ISO 17782
- N-002 Collection of metocean data overføres til ISO 19901-1
- S-005 Maskiner- analyser og dokumentasjon av arbeidsmiljø overføres til NORSOK S-002
- S-006 HMS-evaluering av leverandører erstattes av IOGP 423
- S-011 Safety Equipment Data Sheets overføres til NORSOK S-001
- S-012 HMS ved byggerelaterte aktiviteter erstattes av IOGP 423
- U-009 Life extension for subsea systems innholdet overføres til Norsk olje og gass retningslinje 122
- Y-002 Life extension for transportation systems innholdet overføres til Norsk olje og gass retningslinje 122
- Z-014 Standard cost coding system (SCCS) overføres til ISO 19008
- Z-CR-002 Component identification system overføres til ISO 15926
- Z-DP-002 Coding System trekkes på grunn av at den ikke er i bruk

I tillegg anbefaler man å slå sammen NORSOK T-001 Telecom System og T-100 Telecom Subsystem til en NORSOK-standard

Videre anbefales prioritert innsats på følgende områder:

- Z-standardene som omhandler dokumentasjonskrav (Z-001, Z-003, Z-004, Z-005 og Z-018)
- S-002 som omhandler arbeidsmiljøkrav
- R-standardene som omhandler kran og løft (R-002, R-003 og R-005)
- L-standardene som omhandler "piping" (L-001 og L-CR-003)
- Z-008 som omhandler "risk based maintenance and consequence classification"
- Z-013 som omhandler "risk and emergency preparedness assessment"
- S-003 som omhandler "environmental care"
- U-001 som omhandler "subsea production systems"
- Z-015 som omhandler midlertidig utstyr
- I-005 som omhandler "system control diagram"

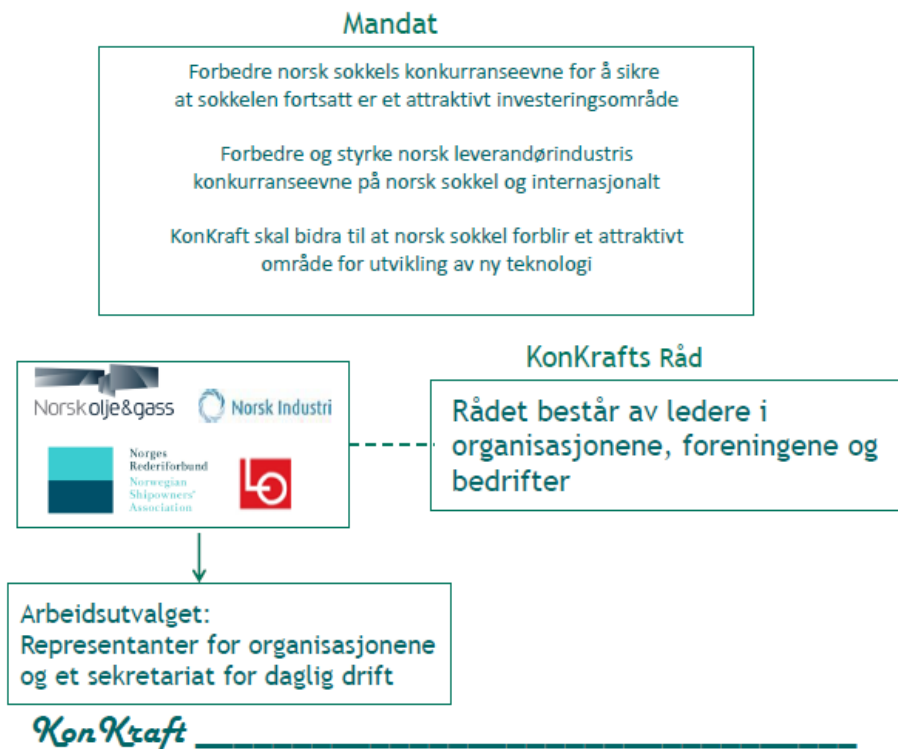
- S-001 som omhandler “technical safety”
- N-005 som omhandler “structural”
- M-004 som omhandler “material”
- D-010 som omhandler “well integrity in drilling and well operations”

[Rapporten er tilgjengelig](#), og arbeidet har vært presentert for Ekspertgruppelederne, Petroleumstilsynet, LO, Fellesforbundet, Industri Energi, Lederne, Standard Norge, DNV GL, KonKraft, OED, NHD og ASD. Det planlegges et industrieseminar for gjennomgang i første halvår 2017.

Astrid Skarheim Onsum fra Aker Solutions deltar i styringgruppen fra oss sammen med adm i Norsk Industri.

5.5 KonKraft

KonKraft organisering og mandat

Det vises til hjemmesiden <http://www.konkraft.no> for informasjon om og nyheter fra KonKraft. Figuren over viser mandat og organisering av samarbeidet mellom LO, Industri Energi, Fellesforbundet, Norsk Industri, Norsk olje og gass og Norges Rederiforbund. Sekretariatsleder for KonKraft har vært Roger Pedersen, og

med seg har han hatt Inger Hoff. Det har vært høy aktivitet i KonKraft-samarbeidet gjennom 2016, og de viktigste aktivitetene og møtene har vært:

- 4 rådsmøter (januar, mars, mai og august)

- 11 møter i AU arbeidsutvalget

- Situasjonen i næringen - "Tiltak i en krevende tid"

- Tilgang på nytt areal, nordområdene

- Rapporten: Nordover – norsk sokkel i endring (2016 – 1)
 - Lansert i Bodø og Hammerfest, 18. og 19. april
 - Relativ stor oppmerksomhet i nord, men liten nasjonal oppmerksomhet, få kritiske røster
 - Presentert på 45 – 50 talls konferanser/ møter
 - Referansedokument i arbeidet rundt LoVeSe
 - Trykt 2200 eks av rapport, 250 eks engelsk, 250 eks av "miniutgave"

- Rapporten: Klima – norsk sokkel i endring (2016 – 2)
 - Lansert under Arendalsuka 17. august
 - Stor oppmerksomhet, spesielt rundt 2030-målet, fokus på kostandene for myndighetene
 - Mange kritiske røster, mye debatt
 - Sentrale dokumenter for næringen ifht klima
 - Trykt 1000 eks av rapport.

- Konkurranseskraft (Nytt prosjekt – "Konkurranseskraft – norsk sokkel i endring"). Ble vedtatt opprettet 8. august 2016 (Lansering 31. januar 2017)

- Andre saker
 - Ny profil/ logo, nytt nettside/ Facebook

I rådet har Jan Skogseth (Aibel) og Jan Arve Haugan (Kværner) representert leverandørbedriftene

5.6

Forum for hydrokarbonlekkasjer

Etter anmodning fra Petroleumstilsynet etablerte Norsk Industri etablerte i samarbeid med Norsk olje og gass et samarbeidsforum for leverandører og operatører om reduksjon av risiko ifm hydrokarbonlekkasjer i 2014. Norsk Industri har administrert forumet og hatt sekretærfunksjon.

Bakgrunnen var Petroleumstilsynets årlige rapport *Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet* (RNNP), der det i 2010 ble gjennomført en årsaksanalyse av hydrokarbonlekkasjer på norsk sokkel. Et sentralt funn var at en betydelig andel av lekkasjene var knyttet til designfeil i prosessanleggene og/eller uheldig menneske- maskin grensesnitt som har ført til feiloperering av anlegg i drift. Forumet skulle være en arena for erfaringsoverføring mellom brukere av innretningene og designmiljøene for i fremtiden å unngå uheldige designløsninger som kan være medvirkende årsaker til hydrokarbonlekkasjer. Det har vært et mål å identifisere forbedringer for å redusere risiko ifm. hydrokarbonlekkasjer knyttet til designfeil i prosessanleggene og/eller uheldig menneske-maskin grensesnitt. Forumet ble nevnt spesielt som et godt tiltak av Anne Myrvold (PTIL) på den årlige fremleggelsen av RNPP.

Aker Solutions, Aibel, Reinertsen, Apply Sørco, Fabricom, Origo prosess og Worley Parsons Rosenberg har deltatt fra Norsk Industri.

Etter 4 møter pluss presentasjon for Sikkerhetsforum i 2015, vurderte gruppen at mye av det gruppen kunne dele allerede var delt, hendelsene ble formidlet på web hos Norsk olje og gass, og at det var mer hensiktsmessig og effektivt med workshops innen temaer relevante for design og potensiale for HC-lekkasjer. Det ble derfor arrangert en workshop 29. januar 2016 med temaet "vibrasjoner, utmatting og brudd".

Det har ikke vært aktivitet i forumet etter dette, og det skyldes primært interessen og kapasiteten fra operatørselskap, og omorganisering i Norsk olje og gass (reduksjon av antall utvalg og forum, håndtere temaet på annet vis). Det er orientert om at forumet ble lagt ned i 2016. Norsk Industri jobber nå med å få erfaringene til leverandørbedriftene fra norsk olje og gass, samt å bidra til at leverandørbedriftene inviteres til fremtidige temamøter.

5.7 Juridisk Forum

Det ble avholdt fire ordinære møter i Juridisk Forum i 2016. I tillegg har det vært avholdt flere formøter, kontakt med Norsk olje og gass, koordinering med Standardkontraktstyret og Forhandlingsutvalget samt at det har blitt gitt en del eksterne presentasjoner. Forumet har blitt meget vel etablert, blitt en ressurs for administrasjonen og bedriftene innenfor det petroleumsjuridiske området. Det har også gitt høringsuttalelser i flere sammenhenger.

De viktigste oppgavene og hendelsene har vært:

- Referansegruppe for arbeidet med standardkontraktene (signert i 2015)

- Forslag til øvrige prioriterte standardkontrakter
- Bidratt til invitasjon og deltagelse på samrådsmøte med Norsk olje og gass og Universitetet i Oslo
- Orientering i bransjestyret
- petroleumslovens formåls-bestemmelse
- Fohandling og ferdigstillelse av Norske innkjøpsbetingelser
- Arbeid med IPR-prinsipper
- Innlegg på petroleumsjuridiske seminarer
- Gjennomføring av kursing om standardkontrakter

Deltagere fra bedriftene har vært:

Leder: Henrik Inadomi, Kværner

Nest-leder: Stina Spanne, EMAS AMC

Stina Spanne, EMAS AMC

Dag Waldenstrøm, Worley Parsons

Axel Gustavsen, Aker Solutions

Hege Bretseg, ABB

Bjørn Grønlie, FMC Technologies

Tone Kaasen, IKM

Laurel Erin Mittenthal, Siemens

Cathrine Schlytter Killi, GE oil and gas

Simen Ausland, Aibel

Stein Ove Erdal, Nexans

Gipsy-Ann D'Souza, Woodgroup Mustang (delvis)

I tillegg har Christopher Sveen fra Kyllingstad Kleveland deltatt på samtlige møter som rådgiver for administrasjonen i Norsk Industri og tidligere forhandlingsleder. Christopher har vært sentral i kursing om de inngåtte standardkontraktene.

5.8 Forskning og utvikling, OG21 nasjonal strategi, Petromaks og Demo2000

Norges teknologistrategi for petroleum (OG21)

Norges teknologistrategi for petroleumssektoren (OG21) ble etablert i 2001 for å identifisere teknologiske prioriteringer for en effektiv og miljøvennlig petroleumsvirksomhet på norsk sokkel.

OG21 ga ut strategidokumentet første gang i 2001, og siden har strategien blitt oppdatert 3 ganger: først i 2006, så i 2011 og nå i 2016. OG21 har sitt mandat fra Olje- og energidepartementet. Gjennom OG21 kommer myndigheter, næringsliv og forskningsmiljøer sammen for å identifisere teknologiske utfordringer og bli enige om strategier og tiltak for å møte utfordringene.

OG21-strategien skal bidra til:

- Effektiv og miljøvennlig verdiskaping fra norsk sokkel i flere generasjoner.
- Utvikling av petroleumskompetanse og -virksomhet i verdensklasse.

Visjonen uttrykker en ambisjon om å styrke konkurransevnen til norsk sokkel og norsk leverandørindustri gjennom utvikling og bruk av teknologi. Visjonen underbygges av 5 strategiske mål:

1. Maksimal ressursutnyttelse
2. Minimal miljøpåvirkning
3. Forbedret produktivitet og reduserte kostnader
4. Utvikle innovative teknologier
5. Tiltrekke, utvikle og beholde de beste talentene

OG21 Forum

Det arrangeres årlig et OG21 Forum (konferanse), og i 2016 ble denne arrangert i Oslo med rekordstor deltagelse (250 personer). Fra Norsk Industri har Bransjesjef, Runar Rugtvedt deltatt som medlem i programkomiteen for konferansen.

Petromaks 2

PETROMAKS 2 ha et helhetlig ansvar for forskning som fører til en best mulig forvaltning av de norske petroleumssressursene og en framtidrettet næringsutvikling i sektoren. Følgende tema er prioritert:

Ved kunnskaps- og næringsutvikling skal programmet bidra til økt verdiskapning for samfunnet ved at norske petroleumssressurser utvikles og utnyttes optimalt innenfor miljømessig forsvarlige rammer.

Gjennom grunnleggende og anvendt forskning skal programmet bidra til ny kompetanse og innovasjoner som vil føre til:

- Reduksjon av miljøpåvirkning og risikonivå tilknyttet petroleumssaktiviteter på norsk sokkel
- Økt utvinning fra eksisterende og nye felt
- Flere funn av olje og gass

- Mer miljøvennlig og kostnadseffektiv boring og brønnteknologi
- Kostnads- og energieffektive produksjonsløsninger for norsk sokkel
- Forbedrete løsninger for helse-, arbeidsmiljø og sikkerhet
- Styrket petroleumsrelatert næringsutvikling nasjonalt og internasjonalt
- Kompetanseutvikling og rekruttering tilpasset samfunnets og næringslivets behov

Programmet vil i særlig grad legge til rette for forskning og teknologiutvikling for økt utvinning fra felt i drift, leting i umodne områder, energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp, samt utslipp til sjø.

DEMO2000

Bevilgninger fra DEMO2000 skal kvalifisere/pilotere ny teknologi som vil bidra til å redusere kostnader, øke effektiviteten og forbedre ytelsene på norsk sokkel.

Midlene skal bidra til å forsterke næringslivets egen satsning på å utvikle ny teknologi og gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte.

DEMO 2000 prioriterer pilotinstallasjoner innen fire hovedområder:

- Energieffektiv og miljøvennlig bærekraftig teknologi
- Leting og økt utvinning
- Kostnadseffektiv boring og intervensjon
- Fremtidens teknologi for produksjon, prosessering og transport.

DEMO 2000 har tildelt rundt 250 forskjellige prosjekter midler for nær 750 millioner kroner i løpet av de årene programmet har eksistert. Til sammen har det utløst prosjekter for mer enn 3 milliarder kroner.

I 2016 ble det bevilget 100 mill kr ekstra til DEMO 2000, og i denne søknadsrunden ble det mottatt 44 søknader fra leverandørbedrifter til petroleumsindustrien for totalt 336 millioner kroner i støtte til uttesting av ny teknologi for å bedre lønnsomheten i petroleumsnæringen. Totalverdien av prosjektene er på hele 1,778 milliarder kroner.

5.9 HMS-rådet

HMS-rådet gir råd og veiledning til styret i bransjen. Rådet skal være bransjens høringsinstans og aktiv samarbeidspartner når regelverk formes og utvikles.

HMS-rådet hadde i 2016 13 bedriftsmedlemmer, og det er Kari Svendsbø, Aibel, som leder HMS-rådet. Vi avholdt fire møter i 2016, på vi hadde et felles møte Norsk Industris Arbeidsmedisinske Utvalg og HMS i Smelteverk og Støperi-AU der vi diskuterte arbeidshelse temaer. HMS-rådet hadde også et kontaktmøte med Ptil i 2016 samt et kontaktmøte med Arbeidstilsynet. Arbeidsprogrammet for 2016 var:

- Støy og vibrasjon – ta i bruk resultater fra bransjeprosjekt.
- Opplæring.
- Fellesmøte HMS-rådet og Norsk Industris Arbeidsmedisinsk Utvalg for erfaringer fra veiledninger vedrørende helse.
- Storulykke og erfaringer.
- Følge revisjon av NORSOK-S standardene, samt forbedringsarbeid og standardisering.
- Eksponeringsregistre/ helseundersøkelse/ målinger.
- Høringer og kontaktmøter med Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet.
- Sikring og beredskap.

Gjennom HMS-rådet er også arbeidet i Sikkerhetsforum, Regelverksforum og Samarbeid for Sikkerhet forankret. HMS-rådet har også fulgt opp sykefraværsregistreringen og IA-arbeidet i Norsk Industri, samt skaderapporteringen. Høsten 2016 startet Arbeids og sosialdepartementet arbeidet med en Stortingsmelding om HMS i Petroleumsnæringen, vår bransje er representert i referansegruppen og dette forankres i HMS-rådet.

Administrasjonen fra O&G deltar normalt på disse møtene, for å diskutere status i bransjen, og orientere om aktiviteter og nyheter. Det er også et økende samarbeid innenfor NORSOK, der HMS-rådet er en ressurs i arbeidet med å kommentere for eksempel S-standardene.

Teknologioverføringer til andre markeder

Norsk teknologi- og leverandørindustri utvikler både på egen hånd og ikke minst sammen med oljeselskap, institutter og universiteter kompetanse og teknologier som anvendes både på norsk sokkel og i resten av den verden. Teknologi og løsninger fra disse selskapene blir ikke bare eksportert til andre land og nye markeder innenfor olje og gass, men blir i stor grad også tatt i bruk og videreutviklet mot andre sektorer. I den krevende tiden som petroleumsnæringen er inne i nå, har teknologi og tjenesteleverandørene blitt langt mer offensive mot nye bransjer og sektorer. Mange selskaper har tradisjonelt hadde mange ben å stå på, som for eksempel Kongsberg Gruppen, mens andre selskaper som har hatt hoved-omsetningen mot olje og gass, satser nå friskt mot andre næringer hvor teknologi og kompetanse er anvendbart. Dette er næringer som havbruk, maritimt fornybar energiproduksjon, veikonstuksjon, byggebransjen, helseindustri, romfart, etc. Denne diversifiseringen av markeder stimulerer overføring av metodikk, kompetanse og løsninger begge veier, noe som igjen gir muligheter for økt robusthet for selskapene i svingende konjunkturer.

I den siste tiden har flere store havbruksleverandører satt i gang store spennende utviklingsprosjekter for havgående oppdrett, hvor svært mye av løsningene og konstruksjonene bygges basert på kompetanse fra

offshore industrien. Dette er løsninger som vil kunne produsere laks enda mer bærekraftig gjennom mindre forurensning, mindre lus og rømming, og i tillegg en effektivere produksjon. Marine Harvest, Lerøy, Salmar, Nordlaks m.fl. arbeider i dag med flere grenseprengende konsepter som kan løfte næringen videre og som i tillegg har stort potensiale for eksport av teknologi og produkter fra Norge.

5.10 NORWEGIAN ENERGY PARTNERS (NORWEP)

Norsk Industri er en av stifterne av INTSOK. På slutten av 2016 ble INTSOK og INTPOW slått sammen til en organisasjon: "Norwegian Energy Partners". I 2017 vil NORWEP fortsette arbeidet med å bruke organisasjonens internasjonale kompetanse, erfaring og kunnskap for å åpne dører for de norske partnerne (leverandørbedriftene) med sine teknologier, produkter og tjenester inn i internasjonale markeder.

NORWEP har hatt innlegg og deltatt på Offshore Strategikonferansen 06.02, Stavanger i regi av Norsk Industri samt deltatt med innlegg på bransjemøte.

NORWEP leder prosjektet "Arctic and Cold Climate Solutions" hvor flere medlemsbedrifter i Norsk Industri deltar i tillegg til adm. i Norsk Industri.

Bransjeforeningens styre har vedtatt et sterkt videre engasjement mot internasjonale markeder, i samarbeid med NORWEP. For mer informasjon om NORWEP: <http://www.norwep.com/>

6. Medlemsmøter og konferanser/Seminarer

Det har blitt gjennomført et medlemsmøte i 2016, en konferanse i forbindelse med Industri Futurum, Garderemoen og en konferanse i Svolvær i tillegg til den store Offshore Strategikonferansen (egen omtale)

Medlemsmøte i tilknytning til årsmøtet 21. April: (Oslo)

Program:

14:00 Åpning og velkommen

- Bransjeforeningens viktigste aktiviteter og saker
- Status for boreplattformen på Johan Sverdrup prosjektet
- v/ Styreleder i Norsk Industri Olje & Gass og konsernsjef i Aibel, Jan Skogseth

14:20 Nordområderapport og KonKraft-saker
v/ Roger Pedersen, sekretariatsleder KonKraft

14:50 Spørsmål til innledere

15:00 Prosjektet «Arctic and Cold Climate Solutions»
v/ Thor Christian Andvik, INTSOK

15:40 Felles presentasjon av Åsgard Subsea Compression
Technip v/Sven Guderud, Aker Solutions v/ Anders Storsteinvik og Torstein Vinterstø, Statoil

16:30 Utvikling i Petroleumsrelatert sysselsetting 2014-2020
IRIS v/ Atle Blomgren

17:00 Oljeindustrien, globalt og lokalt, framtidssikter
v/Markus Nævestad, Rystad Energy

Svolværkonferansen

Sammen med Maritim bransjeforening og havbruksutstyrelverandørerne arrangerte vi en felles konferanse i Svolvær 13. og 14. september.

Etter konferansen hadde bransjeforeningen styremøte og bedriftsbesøk hos Norlense og Trollfjord Kraft.

Konferansen samlet ca 80 deltagere og hadde følgende temaer:

Nordover - norsk sokkel og havbruk i endring

Status og forventninger innenfor petroleum/leverandørindustrien i tiden fremover v/ OED

Energimeldinga, hva vil den bety for Norsk Industri og videre utvikling v/OED

Fiskeriene - Påvirkning fra petroleumsindustrien i Nord.

Havromsteknologi - Overføringer mellom de 3 blå næringene.

Offshore Farming et pioner prosjekt.

Sensorteknologi, IT og akustiske undervannsløsninger gir fullskala overvåking som ivaretar drift og sikkerhet.

Robuste not og trengeløsninger for havbaserte oppdrettsanlegg

Presentasjon av tilsvarende prosjekter under realisering med muligheter for utviklingskonsesjoner

Oljeberedskap; Organisering og teknologi.

Hva er mulighetene og perspektivene for Nordland VI & VII samt Troms II i det politiske landskap?

Seismikkskyting – i sameksistens med fiskeriene.

Hvilke ringvirkninger kan en forvente ved økt aktivitet i petroleumsnæringen?

Hvilke politiske muligheter er tilstede for åpning av områdene i løpet av kommende Stortingsperiode?

Forsvarlig forvaltning og beskyttelse av fiskeressursene i Barentshavet

Kystvaktens ressursbehov for effektiv overvåking av havområdet i Nord.

Agora – Industri Futurum

Sammen med Havbruk i Norsk Industri arrangerte bransjeforeningen en konferanse under Agora- Industri Futurum arrangementet til Norsk industri på Gardermoen.

Bransjeforeningen hadde styremøte i tilknytning til arrangementet.

Konferansen **Teknologisamarbeid i havrommet** samlet ca 80 deltagere og hadde følgende temaer:

Johan Sverdrup-eventyret

Fornybar energi produksjon i havet - marin kompetanse tatt i bruk

Teknologi og produksjon hånd i hand

Klyngesamarbeid på tvers

Teknologisamarbeid i havrommet

Collaboration accelerates Integrated Operation and Industry 4.0; time to take the next step

Langsiktig samarbeid for utvikling av teknologi til bærekraftig havbruk – samarbeid når vi kan, konkurrer når vi må

Havmerdteknologi

Kongsberg Maritim Subsea - Fjernstyring, automatisering, olje og gass, maritimt og havbruk

Hydrogenproduksjon på norsk sokkel

Fra olje og gass til fornybar og visa versa

Havbunnsteknologier

7. Rekruttering/ Kompetanse

Realfagdagen

Norsk Industri samarbeidet i 2016 med Norsk Olje og Gass om "Realfagdagen" for rådgivere og lærere i videregående skole Oslo/ Akershus

Karrieredager

Norsk Industri deltok i 2016 på en karrieredag ved Universitetet i Tromsø.

Norsk Industri deltok også på karrieredagen ved Universitetet i Oslo.

Karriereforum

"Karriereforum" er et forum hvor lederne av karrieresenterne ved universiteter og høyskoler i Norge samles. Forumet består av 12-14 personer.

Norsk Industri arrangerte bedriftsbesøk(Kværner, Aker Solutions) og holdt presentasjoner for Karriereforum i Engineerium, Fornebu den 23.05.16

Olje & Gass bransjeforening						
RESULTATREGNSKAP						
	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Driftsinntekter:						
Kontingent						305 900
Bidrag fra Norsk Industri						
Tilskudd fra ekstern kilde		25 145				
Andre inntekter *	158 804	404 520	400 568	384 239	220 104	179 254
Sum driftsinntekter:	158 804	429 665	400 568	384 239	220 104	485 154
Driftskostnader:						
Konsulentonorar****	495 482	18 500	260 000	390 000		
Reise- og møtekostnader			35 135	128 970		
Kontingenter og gaver						
Diverse bidrag**	100 000	100 000	100 000	100 000		
Diverse kostnader***	45 896	94 429	171 033			923
Avskrevet kontingent/Tap på krav				800		
Sum driftskostnader:	641 378	212 929	566 168	619 770	0	923
Årsresultat	-482 574	216 736	-165 600	-235 531	220 104	484 231
BALANSE						
	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Eiendeler:						
Øremerkede midler for bransjen	2 719 798	3 202 372	2 985 636	3 151 236	3 386 767	3 166 663
Egenkapital og gjeld:						
Øremerkede midler pr 1.1.	3 202 372	2 985 636	3 151 236	3 386 767	3 166 663	2 682 432
Årsresultat	-482 574	216 736	-165 600	-235 531	220 104	484 231
Øremerkede midler pr. 31.12.	2 719 798	3 202 372	2 985 636	3 151 236	3 386 767	3 166 663

Merknad til regnskap:

*inntekter fra Offshore Strategikonferansen

**Standard Norge utover hovedbevilgning fra Norsk industri

*** Informasjon, marked og eksterne konferanser

**** Konkraft, Klimarapport, Nordområderapport, Arctic and Cold climate Solutions, m.m.

Alle kostnader vedr. ordinær drift av bransjeforeningen dekkes av Norsk Industri.